

FÖRARBETSMATERIAL INFÖR WORKSHOP

PROPAGANDA

– risk för påverkan

FORUM
FÖR
LEVANDE
HISTORIA

TILL LÄRAREN

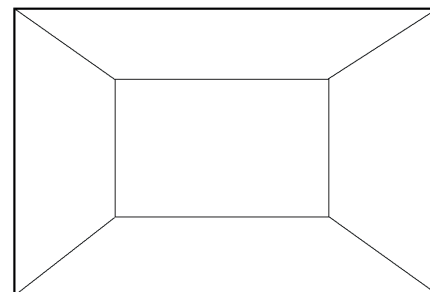
INTRODUKTION

Vi har inte alltid samma bild av vad ett begrepp eller ord betyder, vilket kan leda till missförstånd. Begreppet ”propaganda” har inte *en* given definition.

Övningen nedan går ut på att öka förståelsen för innebörden av begreppet, men ger också eleverna möjlighet att förändra sin ståndpunkt i dialog med andra elever och i möte med ny information.

FÖRBEREDELSE

- Dela in eleverna i grupper om fyra
- Ge varje elev tre post-it-lappar
- Dela ut ett A3-papper till varje grupp och låt eleverna rita linjer så pappret ser ut enligt illustration här intill. De fyra yttre fälten fördelas i gruppen, ett till varje deltagare, det inre fältet lämnas.

INSTRUKTION TILL ELEVERNA

ENSKILT:

- Du ska definiera begreppet ”propaganda”. Skriv ner tre ord som är viktiga för att förklara begreppet, en på varje post-it-lapp.
- Sätt dina post-it-lappar på ditt fält på A3-pappret.

TILLSAMMANS:

- När alla är klara läser ni era egna ord för varandra.
- Jämför vilka ord ni valt för att förklara begreppet. Har ni kommit fram till liknande förklaringar eller skiljer de sig?
- Nu ska ni enas om tre lappar som ni tillsammans tycker bäst förklarar begreppet ”propaganda”
- Sätt dessa tre lappar i det mittersta fältet på A3-pappret.

REFLEKTION KRING ÖVNINGEN

- Mötte du någon tolkning av ”propaganda” som du inte räknat med?
- Var era tolkningar lika? Var det någon tolkning du inte håller med om?
- Hur var det att välja ut bara tre av alla era lappar? Fick ni välja bort något som du anser viktigt?
- Har din uppfattning om begreppet ändrats?

UTVIDGADE PERSPEKTIV PÅ BEGREPPET

- Dela ut dokumentet ”Tre definitioner av propaganda”. Separat PDF.

DEFINITION 1.

”Information, särskilt av partisk eller vilseledande natur, som används för att främja en politisk sak eller perspektiv.”

DEFINITION 2.

”Ett medvetet försök att övertyga människor att tänka och bete sig på ett önskat sätt”

DEFINITION 3.

”Att föra ut ett budskap och påverka andra. Budskapet är ofta partiskt.”

DISKUTERA DEFINITIONERNA

- Liknar dessa definitioner det ni själva kommit fram till genom övningen?
- Finns det något från dem ni vill ta med i er definition av ”propaganda”?
- Finns det något i någon av dessa definitioner som ni anser är problematiskt? Förklara.

KÄLLKRITIK

Berätta för eleverna varifrån definitionerna är hämtade – se nedan. Diskutera hur deras uppfattning om definitionen påverkas när de känner till källan. Fundera på hur de kommit till och varför.

DEFINITION 1.

”Information, särskilt av partisk eller vilseledande natur, som används för att främja en politisk sak eller perspektiv.”

-*Oxford English Dictionary (egen översättning)*

DEFINITION 2.

”Ett medvetet försök att övertyga människor att tänka och bete sig på ett önskat sätt.”

- *Philip Taylor, professor i kommunikationsvetenskap, ur “Munitions of the Mind - a history of Propaganda from the ancient world to the present era”, Manchester, 2003*

DEFINITION 3.

”Att föra ut ett budskap och påverka andra. Budskapet är ofta partiskt.”

ur *Samhällskunskap 7-9, läromedel i samhällskunskap för åk 7-9*

OM ÖVNINGEN

Detta är upplägg är hämtat från CLEAR-projektet.

CLEAR-metoden bygger på metoder utvecklade inom Human Rights Education (HRE) och Education for Democratic Citizenship (EDC). Den syftar till att främja lärandeprocesser som utvecklar attityder, färdigheter och kunskaper hos elever som bidrar till engagemang och deltagande i sociala och politiska frågor.

En utgångspunkt för CLEAR-metoden är att olika definitioner som kan kopplas till ett begrepp är viktiga resurser för inlärningsprocessen. Därför fokuserar CLEAR-metoden på att utforska och analysera olika definitioner av begrepp och deras relevans i olika sammanhang.

Läs mer om CLEAR här: www.clear-project.net